

Ο καλός ο καπετάνιος στην ανάγκη φαίνεται...

Η θάλασσα αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι της ζωής μας. Είναι αυτή που μας δίνει μοναδικές χαρές, μας ηρεμεί, μας συναρπάζει, μας μαγεύει. Σε ανάλλαγμα, όμως, όλων αυτών που απλόχερα προσφέρει, απαιτεί σεβασμό. Αν τη σεβόμαστε και ταξιδεύουμε με γνώση και ασφάλεια, δύσκολα μπορεί να μας συμβεί κάτι, που θα θέσει σε κίνδυνο τη ζωή μας.

Όταν ξεκινάμε για ένα ταξίδι κοντινό ή μακρινό, μονοήμερο ή πολυήμερο, πρέπει να είμαστε προετοιμασμένοι να αντιμετωπίσουμε, αν χρειαστεί, και δύσκολες στιγμές. Δεν είναι λίγες οι φορές που έχουμε θρηνήσει ανθρώπινες ζωές από έλλειψη γνώσεων, άγνοια του κινδύνου ή κακούς χειρισμούς, που θα είχαν αποφευχθεί, αν δεν είχε επικρατήσει πανικός. Απαραίτητη προϋπόθεση, βεβαίως, είναι να υπάρχουν στο σκάφος όλα τα απαιτούμενα εφόδια ασφαλείας, ώστε αν κάτι έκτακτο συμβεί, να μπορούμε να το αντιμετωπίσουμε με ψυχραιμία και αποτελεσματικότητα. Ας δούμε παρακάτω ποια είναι αυτά τα εφόδια ασφαλείας, έτσι όπως προβλέπονται από την Επιθεώρηση Εμπορικών Πλοίων του Υπουργείου Εμπορικής Ναυτιλίας για τα ιστιοφόρα ανοικτής θάλασσας μέχρι 15 μέτρα (κατηγορία II), που μπορούν να εκτελούν από τοπικούς πλοίες μέχρι και ταξίδια μεγάλης ακτοπλοΐας.

Κύριοι φανοί

Είναι τα γνωστά φώτα ναυσιπλοΐας, τα οποία ορίζονται από το διεθνή κανονισμό, αναγνωρίζονται σε όλο τον κόσμο και είναι απαραίτητα για την αποφυγή συγκρούσεων, όταν ταξιδεύουμε νύχτα. Τα ιστιοπλοϊκά σκάφη ανοικτής θάλασσας πρέπει να έχουν τα εξής φώτα:

Επίστιο φανό (λευκό φανάρι, το οποίο φωτίζει τόξο 225 μοιρών).

Δεξιό πλευρικό φανό (πράσινο φανάρι το οποίο φωτίζει τόξο 112,5 μοιρών).

Αριστερό πλευρικό φανό (κόκκινο φανάρι το οποίο φωτίζει τόξο 112,5 μοιρών).

Φανό κορώνης (λευκό φανάρι, το οποίο φωτίζει τόξο 135 μοιρών).

Φανό αγκυροβολίας (λευκό φανάρι το οποίο φωτίζει τόξο 360 μοιρών).

Πριν από κάθε ταξίδι μας πρέπει να ελέγχουμε αν λειτουργούν τα φώτα και αν η στεγανοποίηση τους είναι σωστή. Καλό είναι να υπάρχουν μέσα στο σκάφος εφεδρική λαμπάκια για όλα τα φανάρια, τοποθετημένα σε ειδικό κουτί, που τα προστατεύει από τα κτυπήματα. Αν κατά τη διάρκεια του νυχτερινού μας ταξιδιού για οποιοδήποτε λόγο τα φώτα

μας πάσουν να λειτουργούν και είναι αδύνατο να τα επαναφέρουμε, μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε ένα δυνατό φακό, με τον οποίο θα φωτίζουμε τη μεγίστη μας έντονα, ώστε να μας βλέπουν οι γύρω μας.

Σήματα ημέρας και σφυρίχτες

Μαύρες μπάλες ή σφαίρες.

Ανακλαστήρας μεταλλικός για να μας εντοπίζουν τα ραντάρ. Σφυρίχτρα (1).

Φωτιστικά μέσα κινδύνου

Το πρώτο πράγμα που πρέπει να ελέγχουμε στα φωτιστικά μέσα κινδύνου είναι η ημερομηνία λήξης τους. Σημαντικό είναι να ξέρουμε τι ακριβώς έχουμε, πώς χρησιμοποιείται το καθένα και πότε. Αν δεν γνωρίζουμε πώς λειτουργούν η δεν το θυμόμαστε την ώρα που πρέπει να τα χρησιμοποιήσουμε, δεν χρειάζεται να πανικοβληθούμε, γιατί πάνω στις συσκευασίες υπάρχουν οδηγίες χρήσης και σκίτσα επίδειξης, που εξηγούν βήμα προς βήμα τι πρέπει να κάνουμε. Καλό είναι όμως να τα μελετήσουμε από πριν και να ρωτήσουμε κάποιον που έχει τη σχετική πείρα για τη χρήση τους.

Τα φωτιστικά μέσα κινδύνου είναι:

Φωτοβολίδες αλεξίπτωτου (3)

Βεγγαλικά χειρός (3)

Καπνογόνα (2)

Τα παραπάνω τοποθετούνται σε κάποιο ειδικό πλαστικό κουτί, ώστε να προφυλάσσονται, αλλιά και να βρίσκονται συγκεντρωμένα στο ίδιο σημείο. Προσοχή, δεν αφαιρούμε τις πλαστικές σακούλες στις οποίες είναι συσκευασμένα. Τα τοποθετούμε μέσα στο σκάφος μας, σε μέρος που μπορούμε εύκολα να προσεγγίσουμε. Χρήσιμο είναι, το χώρο και τη χρήση των φωτιστικών μέσων κινδύνου, να τη δείχνουμε και στο υπόλοιπο πλήρωμα μας, στην αρχή του ταξιδιού και αυτό γιατί δεν ξέρουμε αν την ώρα της έκτακτης ανάγκης, που θα πρέπει να χρησιμοποιηθούν άμεσα και σωστά, θα είμαστε σε θέση να τα κάνουμε.

Πυροσβεστικά μέσα

Πυροσβεστήρες ξηράς κόνεως

(πρέπει να υπάρχουν τρεις τρίκιλλοι ή ένας εξάκιλλος και ένας τρίκιλλος). Επιβάλλεται να είναι έτοιμοι για χρήση, τοποθετημένοι σε θέσεις άμεσης πρόσβασης και φυσικά ελέγχουμε την ημερομηνία της επόμενης

Κείμενο: Νίκου Γιοβανιδή
Διευθυντή ΕΝΑΚ

γώμωψ τους. Στο χώρο της κουζίνας πρέπει να υπάρχει και μια παλιά κουβέρτα.

Σωστικά μέσα

Life raft ή σωστική λέμβος.

Φροντίζουμε να βρίσκεται σε σημείο απ' όπου θα μπορούμε εύκολα να το ρίξουμε στη θάλασσα, να γνωρίζουμε πώς ανοίγει, πώς λειτουργεί και τι περιέχει.

Πνευστού τύπου βάρκα (1) (κουπιά, λύρες, τάπα).

Σωσίβια (ενήλικων) όσα και τα άτομα που επιτρέπει η άδεια του σκάφους.

Σωσίβια (παιδικά) όσα επιβάλλει η άδεια του σκάφους. Στην αρχή του ταξιδιού μας καλό είναι να δείξουμε σε όλο το πλήρωμα μας πώς φοριέται και πώς δένεται ένα σωσίβιο. Μετά την επίδειξη θα πρέπει όλοι να τοποθετήσουν μόνοι τους στη θέση φύλαξης τα σωσίβια, ώστε να ξέρουν ακριβώς πού βρίσκονται και να ενεργήσουν αυτόνομα, όταν θα χρειασθεί να τα φορέσουν, χωρίς να τα περιμένουν όλοι από τον κυβερνήτη.

Πεταλοειδή σωσίβια (2) στην πρύμη του σκάφους, με μήκος σχοινιού τουλάχιστον 15 μέτρα, εκ των οποίων το ένα να έχει συσκευή αυτόματου φωτισμού.

Στο πεταλοειδές σωσίβιο με τη συσκευή αυτόματου φωτισμού, ελέγχουμε τις μπαταρίες και φροντίζουμε να υπάρχουν επίσης εφεδρικές μπαταρίες και λαμπάκι.

Πλωτή άγκυρα (1).

Κόφτης για τα συρματόσχοινα (1).

Λαγουδέρα (1) εφεδρική.

Στα σκάφη που έχουν ρόδα, μπορεί ξαφνικά να σταματήσει να λειτουργεί το τιμόνι, είτε γιατί κόπηκε το συρματόσχοινο, είτε γιατί έσπασε κάτι στο μηχανισμό. Σε αυτή την περίπτωση πρέπει να γνωρίζουμε ακριβώς πού βρίσκεται η εφεδρική λαγουδέρα μας, η οποία δεν θα πρέπει να είναι καταπληκωμένη μέσα στο λόoker με διάφορα αντικείμενα που θα μας δυσκολέψουν να τη βγάλουμε. Στη συνέχεια επιβάλλεται να ξέρουμε πού είναι το σημείο τοποθέτησης για να λειτουργήσει προσωρινά το τιμόνι μας, μέχρι να φθάσουμε στο κοντινότερο λιμάνι.

Υγειονομική επιθεώρηση

Φαρμακείο – φαρμακευτικό υλικό.

Ελέγχουμε την ημερομηνία λήξης των φαρμάκων και

αντικαθιστούμε αμέσως ό,τι χρησιμοποιήσαμε.

Ιατρικός οδηγός.

Ναυτιλιακά όργανα και εφόδια

VHF.

Βαρόμετρο και ρολόι.

Navtex για την πρόγνωση του καιρού.

Κιάλια.

Κοινή βοήλιδα (σκαντάγιο) ή ηχοβοήλιδα (1).

Μαγνητική πυξίδα (1).

Πυξίδα χειρός διόπτρευσης (1).

Πίνακας σημάτων διάσωσης (1).

Ηλεκτρικός φανός χειριού, κατάλληλος για μετάδοση σημάτων Morse (φακός). Ελέγχουμε αν οι μπαταρίες είναι γεμάτες και φροντίζουμε πάντα να υπάρχουν εφεδρικές σε ασφαλές μέρος μέσα στο σκάφος.

Έγγραφα σκάφους.

Ελληνικές σημαίες (2).

Φανός θυελλής (1).

Ο φανός θυελλής λειτουργεί με φωτιστικό πετρέλαιο.

Φροντίζουμε να υπάρχει ένα δοχείο με φωτιστικό πετρέλαιο μέσα στο σκάφος, τοποθετημένο σε όρθια θέση και καλά κλεισμένο. Επίσης προσέχουμε το φυτίλι να είναι σωστά τοποθετημένο και να υπάρχει και δεύτερο εφεδρικό. Αμέσως μετά τη χρήση του καθαρίζουμε τη μαυρίλα από το λαμπόγαλο.

Διπράλληλος (1).

Διαβήτης (1), το γνωστό μας κουμπάσο.

Χάρτες των περιοχών στις οποίες ταξιδεύουμε.

Μολύβι, γόμα, ξύστρα και μπλοκ σημειώσεων.

Πιλότος Ελληνικών νερών ή πιλότους των περιοχών στις οποίες ταξιδεύουμε.

Λίστα φάρων.

Καθρεφτάκι μεταλλικό για σήματα.

G.P.S. (με εφεδρικές μπαταρίες).

Κόρνα θυελλής (1) με εφεδρική μπουκάλα αερίου.

Γενικά εφόδια

Ζώνες ασφαλείας ιστιοπλοΐας.

Καντηλίτσα (1) (ειδικά ζώνη για να ανεβαίνουμε στο άημπορ).

Εργαλεία για το σκάφος, τοποθετημένα σε ειδική θήκη.

Οδηγίες μηχανής.

Εφεδρικά φίλτρα, ιμάντες, impeller, ασφάλειες κ.λπ.

Βελόνα, κλωστή και βαρδαμάς.

Σουγιάς με καθαρίλα.

Γάντζος ή αβάρα (1).

Ξύλινες τάπες διαφόρων μεγεθών.

Μπουγέλο (1) με σχοινί δύο μέτρων.

Σπίρτα τοποθετημένα μέσα σε αδιάβροχο κουτάκι.

Κουβέρτα επιβίωσης (αλουμινίου).

Μάσκα κατάδυσης.

Εφεδρικό μπιτόνι πετρελαίου.

Π्लाστικό χωνί.

Αντλία χειροκίνητη μεταφερόμενη.

Εφεδρική άγκυρα.

Ένα κουβαράκι λιγαδούρα.

Απαραίτητο είναι να γνωρίζουμε να κάνουμε εξαέρωση στη μηχανή.

Η Ελληνική Νομοθεσία επιβάλλει την ύπαρξη πολλών από τα παραπάνω εφόδια ασφαλείας, όχι όμως όλα. Τα απαραίτητα ελέγχονται από τη διεύθυνση ελέγχου εμπορικών πλοίων του Υπουργείου Εμπορικής Ναυτιλίας, η οποία μετά την επιθεώρηση, δίνει ειδική άδεια ότι το σκάφος πληροί τους κανονισμούς και μπορεί να ταξιδεύει. Αυτό το χαρτί στη συνέχεια επιδεικνύεται στο λιμεναρχείο κάθε φορά που παίρνετε απόπλοο.

Η πείρα όμως μέσα στη θάλασσα μάς κάνει να εξοπλιζόμαστε το σκάφος συνέχεια και να προσθέτουμε νέα εφόδια. Πριν από κάθε αναχώρηση ελέγχουμε όλα τα παραπάνω εφόδια και προετοιμάζουμε το σκάφος σαν να πρόκειται να αντιμετωπίσουμε θύελλα ή οποιοδήποτε κίνδυνο. Ιδιαίτερα θα πρέπει να προσέχουμε τα εξής:

α) Να υπάρχουν όλα τα εφόδια ασφαλείας και να έχουν αντικατασταθεί όσα χρησιμοποιήθηκαν στο προηγούμενο ταξίδι.

β) Να έχουν ελεγχθεί οι ημερομηνίες λήξης.

γ) Να βρίσκεται κάθε τι τοποθετημένο σε σημείο με εύκολη πρόσβαση, να γνωρίζουμε την ακριβή θέση του και τον τρόπο χρήσης του.

Με λίγη προσοχή και μεθοδικότητα και εμείς θα νιώθουμε πιο άνετα και δεν θα βάζουμε στο κίνδυνο την ασφάλεια του σκάφους και τη ζωή του πληρώματος. Ας μη ξεχνάμε ότι η θάλασσα θέλει σεβασμό και γνώση.

Ευχαριστούμε την Ελληνική Ναυαγοσωστική Ακαδημία αναγνωρισμένη σχολή από το Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας – 210-9575470 www.enak.gr